

ADAM MICKIEWICZ

Bakczysaraj w nocy

wolnelektury.pl

FUNDACJA
nowoczesna
Polska

ADAM MICKIEWICZ

SONETY KRYMSKIE

Bakczysaraj w nocy

Rozchodzą się z dżamidów pobożni mieszkańce¹,
Odgłos izanu w cichym gubi się wieczorze,
Zawstydziło się licem rubinowém zorze,
Srebrny król nocy² dąży spocząć przy kochance.

Błyszczą w haremie niebios wieczne gwiazd kagańce
Śród nich po safirowym żegluję przestworze
Jeden obłok, jak senny łabędź na jeziorze,
Pierś ma białą, a złotem malowane krańce.

Tu cień pada z ménaru i wierzchu cyprysa,
Dalej czernią się kołem olbrzymy granitu,
Jak szatany, siedzące w dywanie³ Eblisa⁴

Pod namiotem ciemności; niekiedy z ich szczytu
Budzi się błyskawica i pędem Farysa⁵
Przelatuje milczące pustynie błękitu.

¹*Rozchodzą się z dżamidów pobożni mieszkańce* — Mesdżid lub Dżiami, są to zwyczajne meczety. Zewnątrz, po rogach świątyni, wznoszą się cienkie, wystrzelone w niebo wieżyczki, które minaretami, *menaré*, zowią; są one w połowie swej wysokości otoczone galerią, *szurfé*, z której *miuezzinowie*, czyli oznajmiciele, zwołują lud na modlitwę. To zwoływanie, wyśpiewane z galerii, zowie się *izanem*. Pięć razy na dzień, w oznaczonych godzinach daje się słyszeć izan ze wszystkich minaretów, a czysty i donośny głos miuezzinów przyjemnie rozlega się w powietrzkregu miast muzułmańskich, w których, z powodu nieużywania kołowych pojazdów, szczególniejsza cichość panuje (Sękowski, *Collectanea*. T. II, k. 65–68.) [przypis autorski]

²*Srebrny król* — księżyc. Tak ta przenośnia, jak i cały obraz nocy, wzorowane są na poezji perskiej. Dowodem tego głośna w poezji perskiej kasyda, opiewająca urok nocy, poety Ferideddina Ahwala, zaczynająca się od słów: Höret das Abendgebet! es brausen die Wogen des Nachtmeers, / Fort ist das goldene Schiff, sieh da die silberne Tass', / Auf den Wogen der Nacht erscheinen Tausend der Sterne / Wie im Ocean Schaaren befiederter Brut, a drugi poeta, Baba Sewdaji, wtóruje mu: Wenn der himmlischen Flur Springquellen enstromen von / Tritt in Hermelin silbern der König herein. (Hammer, I. c. str. 202.) [przypis redakcyjny]

³dywan — wyraz perski: zgromadzenie, rada państwa. [przypis redakcyjny]

⁴*w dywanie Eblisa* — Eblis, albo Iblis lub Garazel, jest to Lucyfer u Mahometanów. [przypis autorski]

⁵*pędem Farysa* — Farys, rycerz u Arabów Beduinów. [przypis autorski]

Ten utwór nie jest objęty majątkowym prawem autorskim i znajduje się w domenie publicznej, co oznacza że możesz go swobodnie wykorzystywać, publikować i rozpowszechniać. Jeśli utwór opatrzony jest dodatkowymi materiałami (przypisy, motywy literackie etc.), które podlegają prawu autorskiemu, to te dodatkowe materiały udostępnione są na licencji Creative Commons Uznanie Autorstwa – Na Tych Samych Warunkach 3.0 PL.

Źródło: <http://wolnelektury.pl/katalog/lektura/sonety-krymskie-bakczysaraj-w-nocy>

Tekst opracowany na podstawie: Adam Mickiewicz, Poezje, tom 2, Wiersze z lat 1825-1855 (Pieśni - Sonety - Poezje patriotyczne, religijne i filozoficzne - Wiersze okolicznościowe - Bajki), wstęp i układ Józefa Kallenbacha, objaśn. zaopatrzył Jan Bystrzycki, Krakowska Spółdzielnia Wydawnicza, wyd. 2 popr., druk. W. L. Anczyca, Kraków 1928

Wydawca: Fundacja Nowoczesna Polska

Publikacja zrealizowana w ramach projektu Wolne Lektury (<http://wolnelektury.pl>). Reprodukacja cyfrowa wykonana przez Bibliotekę Narodową z egzemplarza pochodzącego ze zbiorów BN.

Opracowanie redakcyjne i przypisy: Aleksandra Sekuła, Olga Sutkowska.

Okładka na podstawie: fakelvis@Flickr, CC BY-SA 2.0

Wesprzyj Wolne Lektury!

Wolne Lektury to projekt fundacji Nowoczesna Polska – organizacji pożytku publicznego działającej na rzecz wolności korzystania z dóbr kultury.

Co roku do domeny publicznej przechodzi twórczość kolejnych autorów. Dzięki Twojemu wsparciu będziemy je mogli udostępnić wszystkim bezpłatnie.

Jak możesz pomóc?

Przekaż 1% podatku na rozwój Wolnych Lektur: Fundacja Nowoczesna Polska, KRS 0000070056.

Dołącz do Towarzystwa Przyjaciół Wolnych Lektur i pomóż nam rozwijać bibliotekę.

Przekaż darowiznę na konto: [szczegóły na stronie Fundacji](#).